

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
In the Name of Allah, the Compassionate the Merciful

نورالامین

آسیب شناسی
بزه جاسوسی و نفوذ بیگانگان
در نظام کیفری ایران

سید روح الله عقیق

سخن ناشر

معارف اسلامی ناب، نیاز بشر تشنه معنویت امروز است. در این دوران که بسیاری آن را عصر پایان جهان می‌دانند، گرایش به دین و معنویت، سرعتی شگفت یافته است. در این میان، اسلام بیشترین سهم را از این گرایش به دین دارد، و چرا چنین نباشد؟ اسلام، دین انسانی زیستن، عدالت‌پروری و عشق به همنوع است و بشر این عصر، این گوهر گمشده را در اسلام ناب یافته است.

ازسوی دیگر، گسترش پُرشتاب رسانه‌ها و ابزارهای انتشار اطلاعات، بی‌وقفه موجب پدید آمدن پرسش‌ها و شبهات جدیدی می‌شود که تا اندکی پیش از این، هیچ‌یک از آنها قابل تصور نبود. این انفجار اطلاعات، به‌ویژه در دنیای مجازی، اغلب فرصت ژرف‌اندیشی را از انسان سلب می‌کند و همین موجب شناخت نادرست یا ناقص از بسیاری امور، به‌ویژه مفاهیم و معارف دینی می‌گردد.

بنابراین، تبلیغ و نشر مؤثر معارف اسلامی ناب، رسالت خطیری است که بر عهده همه متولیان این امر می‌باشد. بدون تلاش خالصانه و آگاهانه برای رسیدن به این هدف، پتانسیل عظیمی که در گرایش بشر به معنویت در این عصر پدید آمده، به هدر خواهد رفت.

نشر «نورالامین» به سهم خود می‌کوشد تا بخش اندکی از رسالت عظیم نشر معارف اسلامی ناب را به بهترین شکل ممکن انجام دهد و در این راستا از پیشنهادها و انتقادهای همه فرهیختگان این عرصه، برای غنا بخشیدن به آثار خود استقبال می‌کند.

انتشارات نورالامین

فهرست مطالب

۷	دیباچه
۹	مقدمه
۲۱	فصل اول: مباحث مفهومی و چهارچوب تحلیلی
۲۱	گفتار اول: جاسوسی
۲۸	گفتار دوم: خیانت به کشور
۳۰	گفتار سوم: نفوذ
۳۲	گفتار چهارم: اقسام نفوذ
۳۹	فصل دوم: نارسایی‌های تقنینی در بزه جاسوسی در نگاه تطبیقی
۴۲	گفتار اول: محدودشدن به جرایم علیه دولت
۴۸	گفتار دوم: تقلیل عنوان مجرمانه
۵۰	گفتار سوم: ابهام در ارائه تعریف جاسوسی یا احصاء مصادیق آن
۵۳	گفتار چهارم: تحدید و تقلیل مصادیق جاسوسی
۵۹	گفتار پنجم: عدم رعایت تناسب جرم و مجازات
۶۲	گفتار ششم: نادیده‌انگاری ابعاد متنوع در فرایند یک عملیات جاسوسی
۶۵	فصل سوم: واکاوی چالش‌های فراروی جرم‌انگاری نفوذ بیگانگان
۷۰	گفتار اول: نفوذ نمادی از قدرت نرم و از سنخیت جنگ نرم
۷۶	گفتار دوم: نفوذ به مشابه اندیشه و فرهنگ

گفتار سوم: فقدان شاخص سنجش دقیق (غیرقابل استناد و انتساب آن به عامل

مشخص) _____ ۸۱

گفتار چهارم: ویژگی خاص آماج نفوذ _____ ۸۶

گفتار پنجم: توجیه پذیر بودن اقدامات _____ ۸۸

منابع و مأخذ _____ ۹۳

منابع فارسی _____ ۹۳

منابع غیرفارسی _____ ۹۸

دیباچه

این مطالعه ماحصل پژوهش‌های نگارنده با نگاه سیاست جنایی به پدیده جرایم علیه امنیت است که تلاش نموده است با نگاه آسیب‌شناسانه به بزه جاسوسی و خیانت به کشور با نگاه به سیاست کیفری قانون‌گذار جمهوری اسلامی ایران، چالش‌ها و نارسایی‌های این جرایم را در قوانین ایران تبیین نماید، اگرچه بسیاری از حقوق‌دانان به تبیین این جرایم در قوانین کیفری ایران پرداخته‌اند، مع‌الوصف، بررسی چالش‌ها و نارسایی‌های این جرایم کمتر مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است؛ لذا نگارنده تلاش داشته در این مطالعه بزه جاسوسی را با نگاه تطبیقی با نظام کیفری فرانسه، بررسی و نارسایی‌های قانونی این بزه که سبب جرم‌انگاری‌های ناقص، بعضاً متضاد و مبهم نسبت به جاسوسی شده و اختلاف حقوق‌دانان و محاکم را در این حوزه پدیدار ساخته است را تبیین نماید. نگارنده در بخش دیگر کتاب، با بررسی بزه نفوذ بیگانگان، به این جمع‌بندی رسیده که قانون‌گذار ایران در جرایم غیر خشن نگاه سهل‌گیرانه‌ای داشته و راهکارهای سخت را در مواجهه با نفوذ مؤثر ندانسته و به واسطه عدم ضابطه‌مند بودن

شواهد و ادله انتساب نفوذ به افراد، برخورد با این بزه را کارساز ندیده است، مع‌الوصف به نظر می‌رسد، تحدید عنوان جاسوسی از سویی و عدم جرم‌انگاری خیانت به کشور از سویی دیگر، مجال رفتارهای بزهکارانه را در حوزه نفوذ افزوده است.